

درک کشاورزان از شوک‌های بهداشتی و راهبردهای مقابله با آن (مورد مطالعه: کوید ۱۹)

مریم تاجری مقدم^۱، طاهره زبیدی^۲ و مسعود یزدان پناه^۳

۱- دانش‌آموخته دکتری توسعه کشاورزی، گروه ترویج و توسعه روستایی، دانشگاه تبریز

۲- دانشجوی دکتری آموزش کشاورزی پایدار و محیط زیست، دانشگاه زنجان

۳- دانشیار گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان، اهواز، ایران (yazdanm@asnruckh.ac.ir)

چکیده

خطرات و شوک‌های غیرقابل پیش‌بینی، بخش مهمی از زندگی جوامع روستایی است. بیماری کوید ۱۹ یکی از مهم‌ترین و پیچیده‌ترین شوک‌های بهداشتی است که در حال حاضر تهدیدی برای جوامع مختلف روستایی و به‌ویژه کشاورزان است. کشاورزان، راهبردهای رفتاری مختلفی را برای مقابله با شوک کوید ۱۹ به‌کار برده‌اند. شناخت و درک این شوک، راهبردهای مقابله‌ای با آن و عوامل مؤثر بر اجرای این راهبردها و رفاه کشاورزان به‌منظور اولویت‌بندی، طراحی و اجرای برنامه‌ها و سیاست‌های بهداشتی و اجتماعی ضروری است. بنابراین، هدف اصلی این پژوهش، درک کشاورزان از شوک کوید ۱۹ و راهبردهای مقابله با آن است. جامعه آماری پژوهش کشاورزان شهرستان دشتستان استان بوشهر بودند که تعداد ۳۷۷ نفر از آن‌ها با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه بود که روایی محتوایی آن با استفاده از نظرات پانلی از کارشناسان و متخصصان مورد تأیید قرار گرفت. روایی تشخیصی و پایایی ترکیبی آن نیز از طریق برآورد مدل اندازه‌گیری و پس از انجام اصلاحات لازم به‌دست آمد. نتایج تحقیق با استفاده از تکنیک چند متغیره مدل‌سازی معادلات ساختاری نشان داد که مؤلفه‌های ارزیابی خطر (نگرانی و درک خطر) و خودکارآمدی تأثیر معنی‌داری بر راهبردهای مقابله با شوک کوید ۱۹ داشتند و ۱۵ درصد از واریانس آن را تبیین کردند. همچنین نتایج نشان داد که مؤلفه‌های ارزیابی خطر، خودکارآمدی و راهبردهای مقابله با شوک کوید ۱۹، ۳۵ درصد از واریانس رفاه ذهنی را تبیین کردند. نتایج این مطالعه نه تنها شواهد تجربی بیش‌تری را برای مقابله با شوک کوید ۱۹ و به‌دست آوردن رفاه ذهنی ارائه می‌دهد، بلکه اطلاعات مفیدی را برای طراحی و اجرای برنامه و سیاست‌های بهداشتی و اجتماعی مورد نیاز در بخش کشاورزی فراهم می‌نماید.

واژه‌های کلیدی: کوید ۱۹، درک خطر، راهبردهای مقابله، رفاه ذهنی، کشاورزان